

Πρόλογος

Το βιβλίο είναι αυτό που δηλώνει ο υπότιτλος: ‘μια’ εισαγωγή στην ιστορική κοινωνιολογία, ούτε η μόνη उपарκτική ούτε η μόνη δυνατή.

Απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές και φοιτήτριες κοινωνικών επιστημών που θέλουν να κατανοήσουν την διάκριση ανάμεσα σε παραδοσιακές και μοντέρνες κοινωνίες, καθώς και τις πορείες της μετάβασης από τις μεν στις δε. Τον στόχο αυτόν επιχειρεί να πετύχει, όχι με την απλή παράθεση πληροφοριών, αλλά με την ένταξή τους σε ενιαίο επιχείρημα.

Επιπλέον, το βιβλίο αναφέρεται στις ίδιες τις έννοιες με τις οποίες προσπαθούμε να κατανοήσουμε διαφορές και ομοιότητες ανάμεσα στις παραδοσιακές και τις μοντέρνες κοινωνίες. Επειδή μάλιστα τέτοιες έννοιες είναι συχνά ρευστές, επίμαχες ή αντιφατικές μεταξύ τους, το βιβλίο ασχολείται με τις δυσκολίες της εφαρμογής τους.

Ορισμένες αρχικές επισημάνσεις, που θα γίνονται πιο κατανοητές κατά την ανάγνωση. Το βιβλίο δεν παρουσιάζει την μετάβαση από τις παραδοσιακές στις μοντέρνες κοινωνίες με όρους αυτιοκρατικούς, αλλά υποστηρίζει ότι επρόκειτο για μεταβολή εμπειρική και ασχεδιάστη. Ούτε υπάρχει τελεολογία στο επιχείρημα, καθώς στην μετάβαση αυτή δεν υφίσταται κάποιο ‘τέρμα’ και οι συνέπειές της συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Ούτε, τέλος, η συμβατική διάκριση στις οικονομικές, πολιτικές και διανοητικές πλευρές της μετάβασης δηλώνει κάποια αναλυτική ή εξηγητική προτεραιότητα ανάμεσά τους – γι’ αυτό άλλωστε υπάρχουν εσωτερικές παραπομπές μεταξύ κεφαλαίων και υποκεφαλαίων (π.χ. 2.4, 12.3).

Τα κεφάλαια είναι ανισομεγέθη, με το καθένα να αποτελεί ξεχωριστή νοηματική ενότητα. Εξαίρεση αποτελεί το όγδοο κεφάλαιο, το οποίο λόγω του μεγέθους του είναι διαιρεμένο σε δύο μέρη (8α & 8β), το καθένα με σχετική αυτοτέλεια.

Η Βιβλιογραφία χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο περιέχει τα έργα που αναφέρονται στο κείμενο. Το δεύτερο, άλλα έργα που χρησιμοποιήθηκαν κατά την συγγραφή. Όπου εντοπίστηκαν ελληνικές μεταφράσεις ξενόγλωσσων έργων, παρατίθενται αυτές, ώστε να διευκολύνουν την περαιτέρω μελέτη.

Ελληνοκεντρικό όμως το βιβλίο δεν είναι. Προσφέρει ένα ευρύτερο πλαίσιο κατανόησης, μέσα στο οποίο τοποθετείται και η μοντέρνα ελληνική κοινωνία. Δεν αναφέρεται λοιπόν σε αυτήν παρά μόνον ως περίπτωση μεταξύ άλλων.